

Стратегияи

Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаҳои илм, технология
ва инноватсия барои давраи то соли 2030

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Стратегияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаҳои илм, технология ва инноватсия барои давраи то соли 2030 (минбаъд – Стратегия) мақсад ва вазифаҳои асосии рушди илм, технология ва инноватсияро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ин давра муайян карда, самтҳои асосӣ ва ҷораҳои амалисозии сиёсати давлатиро дар ин соҳаҳо, инчунин нагӯҷаҳои ҷашмдошти амалисозии онро муқаррар менамояд.

2. Стратегия замина барои таҳия ва татбиқи барномаҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти рушди яқҷояи илм, технология ва инноватсия, инчунин қоркарду тағбиқи технология ва лоҷаҳои нави инноватсионӣ дар иқтисодиёти кишвар мебошад.

2. ВАЗЪИ КУНУНИИ СОҲАИ ИЛМ ВА ҲАМОҲАНГСОЗИИ ҚОРҲОИ ИЛМИО ТАҲҶИКОТӢ ДАР ҶУМҲУРӢИ ТОҶИКИСТОН

3. Ба асри нав инсоният бо дастовардҳои назарраси илмӣ ва технологияӣ ворид гардиш, ки он тарзи ҳаётро ба қуллаи тағйир дода истодааст. Истифодаи самарабахши натиҷаҳои илми бунёдӣ ва амалӣ омилҳои муҳими рушди устувор дар ҳар як давлат мебошад. Вобаста ба ин, вазифаи муҳим барои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардани самтҳои барои таълиғ додани илми ватанӣ ба омилҳои муҳими рушди иқтисомӣ ва маънавии кишвар, сурӯбатбахшии нерӯи иқтисодӣ он, таъмини рақобатпазирии иқтисодиёт ва амнияти миллӣ давлат тибқи афзалиятҳои стратегияи дарозмуддати Ҷумҳурии мебошад.

4. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳаи илм самти афзалиятнок ба шумор рафта, дар партави сиёсати хиралмандона ва илмпарваронаи Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои

4

миллат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон рушд меёбад. Давлат ва ҳукумат илмро меҳвари асосии рушди кишвар ва олиморно захираи бузурги зеҳнии ҷомеа арзёбии намуда, барои рушди минбаъдаи он ва беҳтар намудани шароити иқтисомӣ ва иқтисодии олимони тадбирҳои судманд менамоянд.

5. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то 1 ноябри соли 2020 шумораи қормандони дарҷаҳои унвонҳои илмдор, ки бевосита ба қорҳои илмӣ таҳжикотӣ машғуланд (яъне, дар муассисаҳои илмӣ таҳжикотӣ қор мекунанд), ҳамагӣ 4505 нафарро ташиқил мебахшад, ки аз онҳо 362 нафар доктори илм ва 839 нафар номзоди илм мебошанд.

6. Дар соли 2019 дар муассисаҳои илмӣ таҳжикотӣ ва муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, ки дар онҳо аспирантҳо ва докторантҳои PhD тайёр карда мешаванд, аз рӯйи 40 иқтисос миклори аспирантҳо – 758 нафар, докторантҳои анъанавӣ – 43 нафар ва докторантҳои PhD 1091 нафарро ташиқил мебахшад, аспирантураро 393 нафар, докторантураи анъанавиро 13 нафар ва докторантураро 106 нафар хатм карданд.

7. Мувофиқи маълумоти Комиссияи аттестатсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба аттестатсияи кадрҳои илмӣ ва илмӣ-омӯғгории таҳассуси оғӣ, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолати то 31 декабри соли 2020 бо қарори Комиссияи оғӣ аттестатсионии Федератсияи Россия ҳамагӣ 19 шӯроҳои диссертатсионӣ, аз ҷумла 10 шӯроҳои докторӣ ва 10 шӯроҳои номзодӣ амал мекарданд, аз ҷумла 1 шӯро оғӣ ба илмҳои физика, ва математика, 1 шӯро оғӣ ба илми химия, 3 шӯро оғӣ ба илмҳои тиббӣ, 1 шӯро оғӣ ба илмҳои кишоварзӣ, 4 шӯро оғӣ ба илмҳои филология, 2 шӯро оғӣ ба илми таърих, 3 шӯро оғӣ ба илмҳои педагогӣ, 1 шӯро оғӣ ба илми фалсафа, 2 шӯро оғӣ ба илмҳои иқтисодӣ.

8. То санаи 1 октябри соли 2020 бо қарори Комиссияи оғӣ аттестатсионии назди Президентии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамагӣ 60 шӯроҳои диссертатсионӣ, аз ҷумла 30 шӯроҳои докторӣ ва 30 шӯроҳои номзодӣ амал мекарданд. Аз инҳо, дар самти илмҳои табино риёзӣ ва техника – 16 шӯро, илмҳои ҷамъиятӣ ва гуманитарӣ – 30 шӯро, илмҳои тиббӣ ва фарматсевтӣ – 9 шӯро ва илмҳои байторӣ ва кишоварзӣ 5 шӯро мувофиқ меоянд. Аз шумораи умумии шӯроҳои ба муассисаҳои таҳсилоти оғӣ касбӣ 48 шӯро ва ба муассисаҳои илмӣ таҳжикотӣ 12 шӯро рост меояд. Дифои рисолаҳо аз рӯйи 40 иқтисос, аз ҷумла дар соҳаи илмҳои дақиқ,

5

табиатшиносӣ ва техникӣ аз рӯйи 22 ихтисос, дар соҳаи илмҳои ҷамъиятшиносӣ ва гуманитарӣ аз рӯйи 18 ихтисос ба роҳ монда шудааст.

9. Заминаи рушди илм, технология ва инноватсия дар ҷумҳурӣ инҳо мебошанд:

- ташкилотҳои илмӣ давлатӣ (академӣ, соҳавӣ ва донишгоҳӣ), ки ба фароияти илмӣ, илмҳои техникӣ, омода кардани кормандони илмӣ машғуланд, ҳамчунин нури кадрҳои ин ташкилотҳо, заминаи молдиро техникӣ ва таҷрибавию конструктории онҳо;

- таҳқиқотҳои бунёди ва амалӣ, низоми таҳсилоти олии;

- таҷрибаи мутамарказ гардонидани кӯлишиҳо ба ҳалли масъалаҳои илмӣ, илмҳои техникӣ ва технология;

- захираҳои бузурги табиӣ, энергетикӣ ва ғайра.

10. Айни замон дар ҷумҳурии Тоҷикистон аксарияти таҳқиқоти илмӣ дар соҳаи илмҳои табиатшиносӣ, техникӣ, тиббӣ, кишоварзӣ, гуманитарӣ ва ҷамъиятшиносӣ дар муассисаҳои илмӣ дахлдорӣ зери анҷом дода мешавад:

- Академияи илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаи худдиорашавандан олии илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Академияи илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон дар фароияти худ масъалаҳои гузаронидан, инкишоф додан ва ҳамроҳанг сохтани таҳқиқоти бунёди ва амалӣ дар ҷумҳури, омӯзиши масъалаҳои муҳими таракқиёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии ҷумҳури, афзун гардонидани самаран истифодаи дастовардҳои илмӣ, тайёр кардани кадрҳои илмӣ ба ҷаҳони илмӣ, таҷрибаи илмӣ ва истеҳсолотро таъмин менамояд. Ба ҳайати Академияи илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон 25 муассисаи илмӣ таҳқиқоти дохил мешаванд. Дар муассисаҳои илмӣ Академияи илмҳои ҷумҳурии Тоҷикистон то 01 декабри соли 2020 ҳамагӣ 2059 нафар кор мекарданд, ки аз онҳо 1170 нафар кормандони илмӣ мебошанд. Аз шумораи умумии кормандони илмӣ 851 нафарро кормандони илмӣ ба ҷаҳони таҳқиқоти илмӣ меҳисобанд, ки аз онҳо 156 доктори илм, 272 номзадҳои илм ва 463 нафар кормандон бе дараҷаҳои илмӣ мебошанд;

- Академияи илмҳои кишоварзӣи Тоҷикистон муассисаи давлатӣ худдиорашавандан олии ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки банақшагирӣ, ҳамроҳангсозӣ, инкишофи таҳқиқоти бунёди ва илмӣ дар соҳаи кишоварзӣ, тайёр кардани кадрҳои бағаландиқтисоси илмиро таъмин менамояд. Ҳоло дар сохтори

6

Академияи 11 муассисаи илмӣ фароият менамоянд. Муассисаҳои илмӣ дорон 24 филиал, стансия ва ҳоҷаҳои таҷрибавӣ мебошанд. Дар муассисаҳои илмӣ Академия 1118 нафар корманд, аз ҷумла 540 ҳодими илмӣ, аз онҳо 32 доктор ва 122 номзадҳои илм, аз он ҷумла 9 академик ва 4 аъзои вобастаи Академияи илмҳои кишоварзӣ ба таҳқиқоти илмӣ фароият менамоянд.

- Академияи таҳсилоти Тоҷикистон гузаронидан ва ҳамроҳанг сохтани таҳқиқоти илмӣ доир ба педагогикаи умумӣ, назария ва методикаи таълим дар самтҳои дигари илмӣ педагогикаро таъмин менамояд. Дар назди Академия 3 муассисаи илмӣ амал мекунанд, ки дар онҳо ҳамагӣ 141 нафар кормандони илмӣ, аз ҷумла 15 доктори илм, 14 номзадҳои илм ба фароияти илмӣ машғуланд;

- муассисаҳои илмӣ таълимии тиббӣи тоби Вазорати тандурустӣ ва хифзи иҷтимоии аҳолии ҷумҳурии Тоҷикистон таҷрибаи фароияти илмӣ бунёди ва амалӣро дар соҳаи тиб таъмин рушди таҳқиқоти илмӣ бунёди ва амалӣро дар соҳаи тиб таъмин менамояд, фароияти илмӣ таҳқиқоти академӣ ва донишгоҳии низоми Вазорати тандурустӣ ва хифзи иҷтимоии аҳолии ҷумҳурии Тоҷикистонро ҳамроҳанг месозанд. Дар соҳаи тиб ҳоло 17 муассисаи илмӣ таълимӣ ба корҳои илмӣ таҳқиқоти машғул мебошанд. Дар ин муассисаҳо ҳамагӣ 667 нафар корманди илмӣ, аз ҷумла 163 нафар доктори илмҳои тиббӣ ва 504 нафар номзадҳои илмҳои тиббӣ фароият мекунанд. То 1 декабри соли 2020 дар ҷумҳури шумораи докторони илмӣ тиббӣ 170 нафар ва номзадҳои илмӣ тиббӣ 721 нафарро таҳқиқоти илмӣ дар бахши илмӣ муассисаҳои таҳсилоти олии қасбӣ таҳқиқот дар марказҳои илмӣ, иттиҳодияҳои илмӣ истеҳсолӣ ва пойгоҳҳо, парваришгоҳҳо, озмоишгоҳҳо ва кафедраҳо анҷом дода мешаванд. Таҳқиқоти илмӣ ва тайёр кардани кадрҳо ба муассисаҳои илмӣ дар аксар мавридҳо дар ҳамкорӣ бо муассисаҳои илмӣ академӣ анҷом дода мешаванд;

- ба бахши соҳавӣ илм воҳидҳои илмӣ таҳқиқоти назорату идораҳо дохил мешаванд, ки онҳо таҳқиқоти амалӣро анҷом дода, тавсияҳои амалӣро доир ба бағаланд бардоштани самаранокии истеҳсолот ва таъбиқи технологияҳои истифодаи инноватсия дар иқтисодиёти илмӣ таъмин менамоянд.

11. Айни замон таҳқиқоти илмиро дар микробиология, мамлакат Шурои ҳамроҳангсозии корҳои илмӣ таҳқиқоти дар соҳаи илмҳои табиатшиносӣ, техникӣ, тиббӣ, кишоварзӣ,

7

Туманигарӣ ва ҷамъиятшиносӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон
Ҳаммаҷанг месозад, ки он дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон аз 5 марти соли 2014, №173 амал мекунад. Дар
Стратегия васеъ гардишидани мақоми Шӯрои Ҳамоҳангсозии
корҳои илмӣ таҳқиқотӣ, аниқ қардани вақолат ва масъулияти он
дар соҳаи илмӣ таҳқиқотӣ ва Ҳамоҳангсозии корҳои илмӣ таҳқиқотӣ ва
таҷрибавию конструкторӣ дар микёси тамоми мамлакат пешбинӣ
гардидааст. Ба он масъулияти на танҳо гузаронидани
экспертизаҳо, илмҳои ноқияву барномаҳо, балки баҳодидани
аҳамияти илмӣ натиҷаҳои таҳқиқот ва самаранокии таъбиқи
амаширо низ вогузор қардан мебошад.

3. МУШКИЛОТИ НАВЧУДА ДАР СОҲАҲОИ ИЛМ ВА ИННОВАТСИЯ

12. Айни замон пешрафти минбардан илм ва саҳми он дар
рушди иқтисодию иқтисодии кишвар аз бисёр ҷиҳат ба ҳаши
саривактии як қатор мушкилоти ҳалғалаб вобаста мебошад, аз
ҷумла дар ҷунин самтҳо:

- таъминоти молиявии соҳаи илм. Соҳаи илм дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон асосан аз бучети давлатӣ маблағгузорӣ қарда
мешавад. Бо вучуде, ки хароҷот ба илм ба таври доимӣ меафзояд
(ҷунончи, дар соли 2020 дар қисс бо соли 2015 ин хароҷот ба қадри
150 фоиз афзоиш ёфт), вале ба таври умум хиссаи хароҷот ба илм
дар ҳисоб бо маҷмуи маблағгузори соҳаи илм дар соли 2020
дорад. Ҳаҷми умумии маблағгузори соҳаи илм дар соли 2020
ҳаматӣ 120625226 сомонино ташкил медиҳад, ки дар муқоиса бо
давлатҳои пешрафта ниқбатан паст аст;

- таъминоти молдаву техникаи муассисаҳои илмӣ ва
муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ. Замини молдаву техникаи,
хуҷусан таҷхизот ва асбобҳои илмӣ барои анҷом додани
таҳқиқоти илмӣ беҳбудиро тақозо мекунад. Айни замон барои
харидорӣ намулдани таҷхизоти муосири озмоишгоҳӣ маблағ
ноқифо мебошад. Дар натиҷа, сатҳу сифати корҳои илмӣ
таҳқиқотӣ барои ноил шудан ба дастовардҳои боз ҳам назаррас
имконият наредикад;

- таппаккули замини муосири иттилоотии илм. Таҷрибани
ҷаҳонӣ шаҳдат медиҳад, ки бе истифодани технологияҳои муосири
иттилоотию коммуникатсионӣ рушди илм ва ба вучуд овардани

технологияҳои қобили рақобат ва истифодани онҳо дар амал имкон
надорад. Гарчанде айни замон муассисаҳои Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон,
муассисаҳои илмӣ соҳавӣ, кафедраҳо ва озмоишгоҳҳои
муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо техникаи компютерӣ ба
таври қифо муҷаҳҳаз гардида шуда, бо интернет пайваст шуда
бошанд ҳам, сурвати таппаккули инфрасохтори муосири
иттилоотӣ дар ин муассисаҳо беҳбудӣ меҳаҳад;

- тайёр қардани кадрҳои илмӣ таҳассуси олии касбӣ. Дар
муассисаҳои илмӣ олимони дарачаи илмидошта тақрибан 50
фоизро ташкил медиҳанд, ки барои беҳтар намулдани сифату
самаранокии корҳои илмӣ таҳқиқотӣ басандла нест. Ноқифо
будани шароити дозимии молдав иқтисодии қармандони илмӣ,
аспирантон, магистрону докторантон барои ҷалб намулдани
мутахассисони ҷавони лаёқатманд ба корҳои илмӣ баъзе
мушкилиҳо эҷод менамояд. Норасоии мутахассисон дар ҷунин
самтҳои илм, мисли сейсмология, технологияи иттилоотию
коммуникатсионӣ, энергетика, металлургия, биологияи молекулаи,
генетика, селекция, биотехнология, биохимия, экология,
вирусология, иммунология, генетикаи тиббӣ, геронтология,
андрология, осебшиносӣ, нарқология, нефрология,
офтальмология, трансплантология, ҷароҳии дилу рағҳо, мантқик
ва методологияи илм, онтология ва гносология, этика, эстетика,
социология, ҳуқуқи байналхалқӣ, таърих ва назарияи
забоншиносӣ, демография, ҷуғрофия ва ғайра мушоҳида
мешавад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо сабаби набулдани
миқдори зарурии кадрҳои илмӣ дарачаҳои илмидор дар ақсари
ин самтҳо шӯроҳои диссертатсионӣ низ таъсис дода нашудаанд;

- ҳамгирой (интегратсия)и зарурии илм ва маориф. Яке аз
омилҳои муҳимтарини баланд бардоштани самаранокии тайёр
қардани кадрҳои илмӣ, истифодани замини илмиву таҷрибавию
муассисаҳои академӣ дар раванди таҳсил ва баланд бардоштани
сатҳи таҳқиқоти илмӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ
ҳамгиройи илм ва маориф мебошад. Вале бод зикр намулд, ки
неруи илмӣ муассисаҳои илмӣ таҳқиқоти Академияи миллии
илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон,
муассисаҳои илмӣ таълимии тиббии тобеи Вазорати тандурустӣ
ва хифаи иқтисодии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи
таҳсилоти Тоҷикистон, муассисаҳои илмӣ соҳавӣ ва муассисаҳои
таҳсилоти олии касбӣ ҳоло бо мақсади муттаҳид қардани қувва ва

Нақшнам
ҷорабиниҳо оид ба амалисозии Стратегияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
дар соҳаҳои илм, технология ва инноватсия барои давраи то соли 2030

№	Ҷорабиниҳо	Мухлати иҷро	Натиҷаҳои ҷашмдошт	Иҷрокунаандагон	Маъбаъҳои маблағгузорӣ
1. МУҲАЙЁ НАМУДАНИ ЗАМИНАИ ТАШКИЛИЮ ҲУҚУҚӢ					
1.	Таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди истеҳсол ва коркарди зироатҳои равғандиҳанда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026»	Соли 2021	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди истеҳсол ва коркарди зироатҳои равғандиҳанда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетии мақсадноки ҳамаҷониба ба амалисозии Барномаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
2.	Муайян кардани механизми нави ҳамкории ташкилотҳои илмӣ бо вазорату идораҳои дахлдор, корхонаҳо	Соли 2021	Механизми нави ҳамкории ташкилотҳои илмӣ бо вазорату идораҳои	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳа

26

27

	муассисаҳои истеҳсолий		дахлдор, корхонаҳо муассисаҳои истеҳсолий муайян ва татбиқ карда мешавад	Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
3.	Таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди таҳкими заминаи илмӣю таҷрибавии Академияи кишоварзии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026»	Соли 2021	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди таҳкими заминаи илмӣю таҷрибавии Академияи кишоварзии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетии мақсадноки ҳамаҷониба ба амалисозии ин Барномаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
4.	Омода ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи механизми фармоиши давлатӣ ба таҳқиқоти илмӣ»	Соли 2022	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи механизми фармоиши давлатӣ ба таҳқиқоти илмӣ» тасдиқ карда мешавад	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, вазоратҳои маориф ва илм, рушди иқтисод ва савдо, тандурустӣ	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси

				ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон	вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
5.	Таҳияи пешниҳодҳо ҷиҳати дастгирӣ ва ҳавасмандгардонии фаъолияти ихтироъкорӣ, навоарӣ ва корҳои патентиву литсензионӣ	Соли 2022	Пешниҳодҳо ҷиҳати дастгирӣ ва ҳавасмандгардонии фаъолияти ихтироъкорӣ, навоарӣ ва корҳои патентиву литсензионӣ таҳия ва мавриди амал қарор дода мешаванд	Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии ҳамасола ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
6.	Таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушду таҳкими заминаи илмӣ таҷрибавии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026»	Соли 2022	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушду таҳкими заминаи илмӣ таҷрибавии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии мақсадноки ҳамасола ба амалисозии ин Барнома ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо

7.	Таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии таҳқиқ ва татбиқи энергетикаи таҷдидшаванда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030»	Соли 2022	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии таҳқиқ ва татбиқи энергетикаи таҷдидшаванда дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии мақсадноки ҳамасола ба амалисозии ин Барнома ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
8.	Таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии таҳқиқи масъалаҳои алоқаманд ба муқовимат бо экстремизм, терроризм, кибертерроризми байналмилалӣ ва ифротгароии динӣ барои солҳои 2022-2026»	Соли 2022	Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии таҳқиқи масъалаҳои алоқаманд ба муқовимат бо экстремизм, терроризм, кибертерроризми байналмилалӣ ва ифротгароии динӣ барои солҳои 2022-2026» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Маркази таҳқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти ҳифзи ҳуқуқи дахлдор	Маблағҳои бучетии мақсадноки ҳамасола ба амалисозии ин Барнома ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
9.	Таҳия ва ба Ҳукумати	Соли	Қарори Ҳукумати	Академияи миллии илм-	Маблағҳои

	Чумхурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди илмию инноватсионии Чумхурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026»	2022	Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди илмию инноватсионии Чумхурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Ҷои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии Чумхурии Тоҷикистон	бучетии мақсадноки ҳамасола ба амалисозии ин Барнома чудашиаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
10.	Таҳия ва ба Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лоиҳаи қарори Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди агротехнология ва биотехнология дар Чумхурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026»	Соли 2022	Қарори Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон «Дар бораи Барномаи давлатии рушди агротехнология ва биотехнология дар Чумхурии Тоҷикистон барои солҳои 2022-2026» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Вазорати кишоварзии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии мақсадноки ҳамасола ба амалисозии ин Барнома чудашиаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
11.	Дар доираи маблағҳои бучетии ҳамасола ба соҳаи илм чудашиаванда ва воҳидҳои	Солҳои 2021-2030	Дар ташкилотҳои илмӣ ва муассисаҳои илмию таҳқиқотии	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва	Маблағҳои бучетии ҳамасола ба

30

	қарори амалкунанда дар ташкилотҳои илмӣ ва муассисаҳои илмию таҳқиқотии тобеи вазорату идораҳо таъсис додани воҳидҳои нави илмӣ дар самти фаъолияти илмию инноватсионӣ ва илмию технологӣ		тобеи вазорату идораҳо воҳидҳои нави илмӣ дар самти фаъолияти илмию инноватсионӣ ва илмию технологӣ таъсис дода мешаванд	илми Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии Чумхурии Тоҷикистон ва дигар вазорату идораҳои дахлдор	соҳа чудашиаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
12.	Омода кардани пешниҳод доир ба таъсиси шӯроҳои диссертатсионии нав дар соҳаи илмҳои табиатшиносӣ, тиббӣ, дақиқ ва техникӣ	Солҳои 2021-2030	Пешниҳодҳо доир ба таъсиси шӯроҳои диссертатсионии нав дар соҳаи илмҳои табиатшиносӣ, тиббӣ, дақиқ ва техникӣ таҳия ва амалӣ карда мешаванд	Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Чумхурии Тоҷикистон, Комиссияи аттестатсионии Чумхурии Тоҷикистон оид ба аттестатсияи кадрҳои илмӣ ва илмию омӯзгории таҳассуси олии	Маблағҳои бучетии ҳамасола ба соҳа чудашиаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
13.	Омода кардани пешниҳодҳо доир ба рушди ҳамкорӣ байналмиллалӣ илмӣ ва илмию техникӣ	Солҳои 2021-2030	Пешниҳодҳо доир ба рушди ҳамкорӣ байналмиллалӣ илмӣ ва илмию техникӣ таҳия ва амалӣ карда мешаванд	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии	Маблағҳои бучетии ҳамасола ба соҳа чудашиаванда, ҳамчунин маблағҳои

31

				аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор	махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
14.	Таъсис додани маҷаллаи илмӣ «Илм, технология ва инноватсия дар Тоҷикистон», ҳамчунин тарғибу ташвиқи соҳаи фаъолияти илмию инноватсионӣ ва илмию технологӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути васоити ахбори умум	Солҳои 2021-2030	Маҷаллаи илмӣ «Илм, технология ва инноватсия дар Тоҷикистон» таъсис дода мешавад, тарғибу ташвиқи соҳаи фаъолияти илмию инноватсионӣ ва илмию технологӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути васоити ахбори умум пурзӯр карда мешавад	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар вазорату идораҳои дахлдор	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
15.	Омода ва барои татбиқ ба вазорату идораҳо, ташкилоту корхонаҳои ҳама шаклҳои моликият пешниҳод намудани номгуӣ коркардҳои илмӣ ва технологияҳои муҳим	Солҳои 2021-2030	Номгуӣ коркардҳои илмӣ ва технологияҳои муҳим омода карда шуда, барои татбиқ ба вазорату идораҳо, ташкилоту корхонаҳои	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои

			ҳама шаклҳои моликият пешниҳод мегарданд	аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
16.	Татбиқи бандҳои дахлдори Нақшаи чорабиниҳо оид ба амалисозии «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ»	Солҳои 2021-2030	Нақшаи чорабиниҳо бахшида ба «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» амалӣ карда мешавад	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо
17.	Омода ва амалӣ кардани барномаҳои муштараки мақсаднок ва комплексии илмӣ ва илмию техникӣ доир ба самтҳои афзалиятдоштан таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ, ки ба рушди минбаъдаи иҷтимоиву иқтисодии мамлакат равона карда шудаанд	Солҳои 2022-2030	Барномаҳои муштараки мақсаднок ва комплексии илмӣ ва илмию техникӣ доир ба самтҳои афзалиятдоштан таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ, ки ба рушди минбаъдаи иҷтимоиву иқтисодии мамлакат равона карда шудаанд, таҳия ва ба қарори	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо

			Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд	Ҷумҳурии Тоҷикистон, вазорату идораҳои дахлдор	
18.	Таҳия ва ба Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудани лонҷаи қарори Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Номгӯи самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмӣ-техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2026-2030»	Соли 2025	Қарори Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Номгӯи самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмӣ-техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2026-2030» тасдиқ ва амалӣ карда мешавад	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетии ҳамаҷониба ба соҳаи ҷудошаванда, ҳамчунин маблағҳои махсуси вазорату идораҳо, ташкилоту муассисаҳо

2. НОМГҶҮИ МУҲИМТАРИН ТЕХНОЛОГИЯҲО, КИ БАРОИ ҚОРҚАРД ВА ТАТБИҚ ДАР ИСТЕҲСОЛОТ ДАР ДАВРАИ ТО СОЛИ 2030 БА НАҚША ГИРИФТА ШУДААНД						
№	Номи технология	Ташкилоти масъул ҷиҳати қорқарди технология	Муддати қорқард, солҳо	Натиҷаҳои ҷашмдошт, самаран иқтисодӣ	Вазорат, идора, ташкилот ва корхонае, ки технологияро татбиқ карда мешавад	Маблағҳои маблағгузорӣ
§1. Гидроэнергетика, энергетикаи таҷдидшаванда, энергияи сабз, захираҳои обию энергетикӣ						
19.	Қорқард ва татбиқи Зол-Гел технологияи тайёр кардани диодҳои равшанидиҳанда ва панелҳои офтобӣ	Институти физикаи номи С.У.Умаров ва Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2024	Дар маҷриба ба роҳ мондани технологияи имконияти истеҳсоли фурузонҳои диодии каммасраф (лампаҳои диодии афғанишоти гуногун) ва панелҳои офтобӣ дар дохили Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вучуд меояд	Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон, «Тоҷиктелеком», ширкатҳои хусусии хизматрасонии мобилӣ ва интернет-правайдерҳо	Маблағҳои буҷетии барои соҳаи пешбинишуда, грантҳо
20.	Қорқард ва татбиқи технологияи бо оби гарм таъмин намудани хонаҳо бо истифодаи гармии замин (тавассути об, ҳаво)	Маркази рушди инноватсионии илм ва технологияҳои нави Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2023-2026	Ҷуногунаҳои гармидиҳии обҳои зерзаминӣ ва системаи ҳаво имконияти медиҳанд, ки барои ҳар як ҳолати мушаххас системаи самаранокӣ муносибро интихоб намоем. Самаранокии қорӣ чунин дастгоҳҳои гармидиҳӣ тақрибан 90%-ро ташкил	Вазорати саноат ва технологияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қумитани меъморӣ ва сохтмони назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетии барои соҳаи пешбинишуда, грантҳо

36	21.	Коркард ва татбиқи усули электролитни истехсоли кремнийи сифати офтобӣ	Маркази рушди инноватсионии илм ва технологияҳои нави Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2024	Медиаҳад Дар замони ҳозира дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истехсоли кремний ба роҳ монда нашудааст, аммо иқтидори калони гидроэнергетикӣ, мавҷудияти ашӯҳои хом, амсоли булури кӯҳӣ ва кварси рағадор, инчунин инфрасохтори саноати алюминий ба таври зарурӣ рушд кардааст, ки моро водор месозад ба таҳқиқоти ин самт ру биёрем. Дар натиҷа кремнийи сифати офтобӣ дар асоси ашӯи хоми маҳаллӣ истехсол карда мешавад	Вазорати саноат ва технологияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Корхонаи воҳиди давлатии «Ширкати алюминийи тоҷик»	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
	22.	Коркард ва татбиқи системаи ченкунии интенсивияти термикӣ	Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2023	Самаранокии ченкунии интенсивияти термикиро баланд мебардоранд	Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии обуҳавошиносии назди Кумитаи ҳифзи муҳити зисти назди Ҳукумати	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

37	23.	Коркард ва татбиқи модели офатҳои табиӣ марбут ба об бо усули технологияи НИГ (низомии иттилоотии географӣ)	Тоҷикистон Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2024-2028	Барои арзёбӣ, дурнамо ва идоракунии хавфи офатҳои табиӣ марбут ба об дар Ҷумҳурии Тоҷикистон имкон медиҳад	Ҷумҳурии Тоҷикистон Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии обуҳавошиносии назди Кумитаи ҳифзи муҳити зисти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо	
	§2. Таҳқиқи Қайҳон ва энергияи атомӣ бо мақсадҳои осоншта							
	24.	Коркард ва татбиқи модели ҳаракати объектҳои наздиқаминии эҳтимолиан хавфнок дар асоси мушоҳидаҳо	Институти астрофизикаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2025	Барои баҳодихии дараҷаи хавфнокӣ, пешгунии бархурди эҳтимолии объектҳои интихобшуда ба атмосфераи Замин ва баҳодихии оқибатҳои он имкон медиҳад	Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентии обуҳавошиносии назди Кумитаи ҳифзи муҳити зисти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо	
25.	Коркард ва	Институти	2024-	Барои баҳодихии	Вазорати мудофиаи	Маблағҳои		

	татбиқи модели наздикшавии моҳвораҳои амалкунанда бо пораҳои партови кайҳонӣ дар асоси мушоҳидаҳо	астрофизик аи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2029	дараҷаи хавфнокӣ, пешгуи бархӯрди эҳтимолии моҳвораҳои амалкунанда бо пораҳои партови кайҳонии интиҳобшуда имкон медиҳад	Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи ҳолатҳои фавқуллода ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
26.	Коркард ва татбиқи технологияи мушоҳидаи парвози таҷдизоти кайҳонӣ бо истифодаи телескопҳои расадхонаҳои Тоҷикистон	Институти астрофизик аи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2026-2029	Усулҳои мушоҳидаи парвози таҷдизоти кайҳонӣ коркард шуда, маҳзани маълумотҳо бо намуни маҳсули тайёр барои татбиқ ба идораҳои манфиатдор пешниҳод карда мешавад	Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Агентҳои кайҳонии хориҷӣ	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
27.	Коркард ва татбиқи технологияи рақами-гардони фото-пластинаҳо ва бунёди маҳзани маълумотҳои мушоҳидавии виртуалӣ	Институти астрофизик аи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2024-2029	Маводи зиёди мушоҳидавии, ки дар Тоҷикистон ҷамъоварӣ шудаанд, дар маҳзани маълумотҳои ҳақонӣ татбиқ шуда, ба ҷомеаи илмӣ ҳақонӣ дастрас мегарданд	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

28.	Коркард ва татбиқи технологияи бақайдгирӣ ва коркарди нурҳои кайҳонии энергияҳои фавқулбаланд	Институти физикаю техникаи ба номи С.У.Умаров и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2030	Усулҳои нави ба қайд гирифтани нурҳои кайҳонӣ (энергияҳои 10 ТэВ-1 ЭэВ) коркард мешаванд, ки он яке аз масъалаҳои марказии астрофизикаи зарраҳои энергияи фавқулбаланд ва физикаи зарраҳои элементарӣ мебошад	Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи ҳолатҳои фавқуллода ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
§3. Комплекси саноатӣ ва ашёи хомӣ маъданӣ, ба вучуд овардани маводи нав ва технологияҳои муосир						
29.	Коркард ва татбиқи таркиби хӯлаҳои нави ноқили дар асоси алюминий ва санҷиши онҳо дар корхонаҳои электротехникӣ-и Ҷумҳурии Тоҷикистон	Институти химияи ба номи В.И. Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2030	Хӯлаҳои нави алюминий дар корхонаи саноатии Тоҷикистон истифода мешаванд	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, КВД «ТАЛКО»	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
30.	Коркард ва татбиқи технологияи коркарди	Институти химияи ба номи В.И. Никитини	2022-2025	Истеҳсоли шиша ба роҳ монда мешавад, ки он дар ҷумҳури ният зарур буда,	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда,

	пишан бордошта аз ашён хоми маҳаллӣ	Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон		дар соҳаҳои гуногун истифода мешавад		грантҳо
31.	Коркард ва татбиқи технологияи ҳосил кардани коагулянтҳо барои тоза кардани об аз аргилитҳо ва каолинитҳо	Институти химияи ба номи В.И.Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2024	Ҳаҷми маҳсулоти истеҳсолшаванда бояд дар як сол 1000 тоннаро ташкил диҳад	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, КВД «ТАЛКО»	Маблағҳои буҷетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
32.	Коркард ва татбиқи технологияи ҳосил кардани нуриҳои фосфорӣ (аммофос, суперфосфат) аз орди фосфоритӣ	Институти химияи ба номи В.И.Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2025	Истеҳсоли нуриҳои фосфорӣ ва таъмини соҳаи кишоварзӣ бо нуриҳои фосфорӣ ба роҳ монда мешавад	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҶСК «Тоҷиказот»	Маблағҳои буҷетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
33.	Коркард ва татбиқи технологияи истеҳсоли пектин аз фишурдаҳои	Институти химияи ба номи В.И.Никитини Академияи	2021-2030	Дар соли аввал 30 тонна пектин аз боқимондаи меваҷот пас аз коркарди шербат ва 20 тонна пектини офтобпараст	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати кишоварзии	Маблағҳои буҷетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

	меваҷот ва боқимондаи офтобпараст пас аз коркарди равшан	миллии илмҳои Тоҷикистон		барои ниёзи саноатҳои хуруқворӣ ва дорусозӣ истеҳсол карда мешавад. Ҳаҷми истеҳсолот дар солҳои оянда зиёд карда мешавад. Пектин дар корхонаи қаннодӣ, маҳсулоти ширӣ ва дорусозӣ васеъ истифода мешавад. Ин аввалин технологияи коркард дар миқёси давлатҳои ИДМ хоҳад гашт. Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад ин технологияро дар давлатҳои дигар татбиқ намояд	Ҷумҳурии Тоҷикистон	
34.	Коркард ва татбиқи технологияи моделсозии квантии сохтори оптикӣ, геометрия ва электронии ма-	Институти физикаю техника ба номи С.У.Умарови Академияи миллии илмҳои	2021-2025	Тариқи ин технология сохтори молекулавии маводи инноватсионӣ муайян карда мешаванд, ки дар истеҳсоли экранҳои моеъкристаллӣ бо равшандиҳандаҳои нанокристаллӣ чузъи	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

	води фосфори Mn ⁴⁺ илова кардашуда	Тоҷикистон		асосӣ мебошанд. Коркарди технология ба содироти маводи зеҳнӣ имконият медихад		
35.	Коркард ва татбиқи технологияи истеҳсоли маводи дорон фосфори сурх ва кабуд барои технологияи Q-LED	Институти физикаю техникаи ба номи С.У.Умаров и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2026- 2030	Дар асоси технологияи моделсозӣ таҷҳизоти махсуси лабораторӣ дастрас шуда, технологияи истеҳсоли Q-LED-таҷҳизот коркард мешавад	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
36.	Коркард ва татбиқи технологияи истеҳсоли сангҳои қиматбаҳо	Институти физикаю техникаи ба номи С.У.Умаров и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2022- 2030	Коркарди ашёи хом, ки дар кишвар зиёд аст ва дар асоси он истеҳсол намудани сангҳои қиматбаҳо самараназарраси иқтисодӣ дорад. Масалан, дар асоси ашёи хоми «Кӯҳи лаъл»-и корунд истеҳсоли кристалли рубин ва «Лаъли Бадахшон»-ро ба роҳ мондан мумкин аст	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

37.	Коркард ва татбиқи технологияи истеҳсоли маъдани форстерит	Институти физикаю техникаи ба номи С.У.Умаров и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021- 2027	Форстерити табиӣ аз конҳои «Кӯҳи Лаъл» ва «Мулвач» (қисмати чанубу ғарбии Помир) коркард мешавад, ки он дар соҳаи радиоэлектроника истифода мешавад. Истеҳсоли ин мавод ба нафъи Тоҷикистон мебошад, зеро он дар бозори ҷаҳонӣ талаботи зиёд дорад	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
38.	Коркард ва татбиқи технологияи истифодаи бентонитҳо дар парвариши пахта	Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тововари Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институти ботаника, физиология ва генетикаи растани Академияи	2021- 2025	Ба сарфаи об ғангоми парвариши пахта имкон медихад	Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

		милли илмҳои Тоҷикистон				
39.	Коркард ва татбиқи усули геофизикии баланд бардоштани сифати металлҳо	Институти геология, сохтмони ба заминчунбӣ тобовар ва сейсмологи яи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, Институти химияи ба номи В.И. Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон	2021-2025	Усули коркардшуда таъсири микросейсмҳо ва ларзишҳоро ба раванди кристаллизатсияшави и гудозишҳои металлҳо бо мақсади баланд бардоштани хосиятҳои физикию химиявӣ ва механикии рехтаҳои металлҳо кохиш медиҳад	Вазорати саноат ва технологияи нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо
40.	Коркард ва татбиқи технологияи истеҳсоли ҳулаҳои бисёртаркиба	Маркази таҳқиқоти технологияҳои инноватсионии назди	2021-2024	Ҳулаҳои дорон хосияти баланди истифодабарандагӣ коркард мешаванд, ки истеҳсоли қисме аз маҳсулотҳои барои	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҶСК «Ширкати алюминии тоҷик», корхонаҳои	Маблағҳои бучетии барои соҳа пешбинишуда, грантҳо

44

4. Координация деятельности государственных органов, организаций по осуществлению настоящей стратегии и плана мероприятий по ее реализации, а также контроль за их выполнением возложить на Национальную академию наук Таджикистана.

5. Национальной академии наук Таджикистана ежегодно до 15 февраля представлять в Правительство Республики Таджикистан информацию о ходе реализации настоящей стратегии и плана мероприятий по ее реализации.

Председатель
Правительства Республики
Таджикистан

Эмомалӣ Раҳмон